

JOAN FUSTER, 100 ANYS

De Joan Fuster i Ortells se n'ha parlat molt, però no tot el que caldria ni de la manera que, en moltes ocasions, caldria. Aquesta setmana li dediquem portada, i també aquest article editorial, perquè el dimecres 23 de novembre es compliran 100 anys exactes del seu naixement, que va tindre lloc a Sueca (Ribera Baixa) aquell dia del 1922.

Sempre és un bon moment per a recordar Fuster, però en el seu centenari és inevitable fer-ho. Fuster va créixer en un context de guerra i postguerra, al si d'una família carlina d'un país vençut que a poc a poc va anar descobrint gràcies a la seua inquietud intel·lectual, que havia despertat des de ben jove a través de la seua voracitat lectora. Fuster, de mica en mica, va anar construint tota una xarxa a la ciutat de València que girava al seu voltant, concretament al voltant del seu pensament, in-centivat al seu torn pels contactes que va poder fer i desenvolupar amb l'exili i amb el món cultural barceloní. Un món en què Fuster sempre va aspirar a ser "normal", i no a ser aplaudit i valorat, senzillament, per la seua procedència. Evidentment, ho va aconseguir.

El pensament de Fuster va inspirar no només la generació dels seixanta, la que es va conscienciar amb *Nosaltres els valencians* i amb molts altres dels seus llibres, no només d'assaig polític. El pensament de Fuster va permetre el despertar de tot un país, completament sotmès des de la derrota d'Almansa de 1707. Els intents de recuperació parcials, procedents sempre des d'iniciatives cíviques —la Renaixença "d'esperdenya" de Constantí Llombart, la inquietud política de Faustí Barberà, la perspectiva agrarista de Vicent Tomàs i Martí, la implicació de Vicent Marco Miranda i de Gaetà Huguet, l'acció editorial de Nicolau Primitiu Gómez Serrano, el compromís d'Adolf

Pizcueta o la perspectiva d'Ignasi Villalonga, entre molts altres— van topar amb etapes constants de centralisme anihilador, culminat amb la derrota republicana de 1939. Va ser Fuster qui, amb les seues reflexions, ho va poder reconstruir tot, mobilitzant una base sorgida al voltant seu i que es va implicar, tant com ell, en la recuperació nacional.

Tant va ser així que, a diferència del que diuen els seus detractors —que sempre assenyalen el poc suport electoral que han tingut els partits estrictament fusterians—, sense Fuster el País Valencià mai no hauria aspirat a comptar amb una autonomia com l'actual, amb mancances evidents,

però que no existiria —o no tal com existeix ara— sense l'agitació prèvia del fusterianisme. Les seues aspiracions, de màxims, van posar en alerta tot un règim, l'espanyol, que es

va inventar l'article 145.1 de la Constitució, que deixa clar que "en cap cas no s'admetrà la federació de comunitats autònomes". Aquest article, per descomptat, només tenia la intenció d'impedir la unió dels Països Catalans, propòsit últim de Fuster, atès que la Constitució sí que permet, en règim d'excepcionalitat, la incorporació de Navarra al País Basc a través d'un referèndum. Si Fuster i el fusterianisme van ser víctimes d'atemptats terroristes va ser, precisament, pel perill que representaven per a la concepció uniformista espanyola.

Més enllà d'això, i tal com s'explica en el reportatge de portada d'aquest número, Fuster continua agitant, i molt, tot un país a través de la seua herència intel·lectual, del seu pensament multidisciplinari i de la seua obra, que inspira les generacions posteriors, tal com demostra la gran producció cultural —editorial, audiovisual, teatral, musical, acadèmica— que ell mateix genera, de manera directa i indirecta, trenta anys després de mort. El seu centenari, per tant, ha de servir per a reivindicar-lo.

EL CENTENARI DE FUSTER HA DE SERVIR PER A REIVINDICAR-LO

El Temps

NÚMERO 2.006
EDICIONS DEL PAÍS VALENCIÀ, SA

EDITOR
ELISEU CLIMENT

ASSESSOR EDITORIAL
MANUEL LILLO I USECHI

DIRECTOR DE CONTINGUTS
ALEX MILIAN

CAP DE REDACCIÓ
VÍCTOR MACEDA

COORDINADORA
ASSUMPCIÓ PALAU
REDACCIÓ DE BARCELONA
XAVIER PUIG I LAURA TAPIOLAS
REDACCIÓ DE VALÈNCIA
MOISÉS PÉREZ I VIOLETA TENA
REDACCIÓ DE PALMA
MIQUEL PAYERAS
CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA
FERRAN BALLESTER
TRADUCTORA
LAURA OBRADORS
COL·LABORADORS GRÀFICS
JORDI BORRAS, ISAAC BUJ,
MIGUEL LORENZO, SALVADOR LLOSA
I JORDI PLAY

DISSENY, MAQUETACIÓ I GRÀFICS
ANA VANESA PRIETO
DISSENY DE LA PORTADA
TONI PAYÀ
FOTO DE LA PORTADA
FRANCESC JARQUE

GERENT
PILAR MARTÍ
PUBLICITAT I PROMOCIÓ
SALVA MARTÍNEZ
ADMINISTRACIÓ
GEMMA GARRIDO

SUBSCRIPCIONS
MARIA JOSEP CÁNOVAS
902 131 025
L'atenció serà de 9:00 a 14:00 hores
subscripcions@eltemps.cat

REDACCIÓ DE VALÈNCIA
OCTUBRE CENTRE DE CULTURA
CONTEMPORÀNIA
Carrer de Sant Ferran, 12
46001 València
963 535 100

REDACCIÓ DE BARCELONA
Rambla de Catalunya, 121,
1-2, esc. esq. 08008 Barcelona
932 384 262

REDACCIÓ DE PALMA
Carrer de l'Almudaina,
8 entresòl-dreta. 07001 Palma
971 720 763

WEB
www.eltemps.cat
CORREU ELECTRÒNIC
eltemps@eltemps.cat

FOTOMECÀNICA I IMPRESSIÓ
ROTIMPRES. AIGUAVIVA (GIRONÈS)

DIPÒSIT LEGAL
V-853-1984

Amb el suport:

Generalitat de Catalunya

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda per cap mitjà: mecànic, fotogràfic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, ni de cap altra mena, sense permís de l'editor.